

СЕКЦІЯ 5.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ МЕТОДОЛОГІЇ І ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЩОДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ У МІЖНАРОДНИЙ ПРОСТІР

УДК 378 (070.422.001)

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

*Дяченко М. Д., д. пед. н., доцент,
Класичний приватний університет (м. Запоріжжя)*

Метою процесу модернізації процесу підготовки фахівців в умовах інтеграції вітчизняної освіти у міжнародний простір є входження освіти України як рівноправного партнера до світової системи. Глобалізація та інформаційна революція, демократизація й становлення ринкових відносин, інтенсифікація суспільних відносин та міждержавних культурних зв'язків спонукають систему освіти готувати людину до життя в нових історичних умовах.

У наукових розвідках модернізація вищої освіти визначається як комплексне, всебічне оновлення всіх ланок освітньої системи й усіх сфер професійної підготовки фахівців відповідно до вимог сучасної дійсності й часу. Модернізація вищої освіти – це, передусім, системна якісна зміна, що включає багато компонентів, а саме: інноваційні процеси трансформації освіти, нові технології в освіті, міжнародну спрямованість вищої освіти та розвиток внутрішнього потенціалу освіти [3].

На думку І. Семенець-Орлової [4], модернізація освіти є частковим оновленням змісту освіти, методів і технологій; це – економічний спосіб підвищення якості освіти, рівня її конкурентоспроможності на базі новацій, що вдосконалюють масив знань і спосіб освітнього процесу, що склався без її корінного перетворення. Як зазначає В. Кравченко [2], модернізація вищої освіти – це система творення майбутнього інтелектуального розвитку України, це майбутнє не тільки окремого фахівця – випускника вищого навчального закладу, а й держави загалом. Вища школа має стати головним інститутом трансляції культури, акумулювання та передачі інтелектуального потенціалу суспільства, фундаментом людського розвитку та прогресу суспільства, гарантом духовного та культурного прогресу суспільства.

Складниками процесу інтеграції є: знання про людину, суспільство і природу, технології діяльності людини, інформаційних і телекомунікаційних (включаючи інформаційні ресурси й системи масового інформування), науки та освіти тощо.

Серед компонентів загального інтеграційного процесу у вищій освіті розвитку вчений В. Биков [1] називає: освітні й освітньо-професійні стандарти; зміст професійної освіти; навчально-методичне забезпечення (в тому числі традиційні й електронні інформаційні ресурси); методи, засоби і технології дошкільної, загальної та професійної освіти (зокрема, підходи та інструменти навчання іноземних мов та ІКТ, створення й використання дистанційних та інших сучасних педагогічних технологій); методи, засоби і технології оцінювання рівнів навчальних досягнень і професійних компетентностей (включаючи принципи забезпечення рівного доступу до освітніх систем, будови кредитно-модульних систем, систем кваліфікацій і ступенів вищої освіти); методи, засоби й технології післядипломної освіти (в тому числі професійної підготовки перепідготовки; організаційно-

функціональну та структурну будову системи освіти; комп'ютерні мережі навчальних закладів, наукових установ і органів управління освітою тощо.

Як підкреслює С. Сисоева [5], головна мета всіх суб'єктів освітньої політики й освітнього процесу в суспільстві полягає в тому, щоб сприймати дійсне соціальне замовлення, фіксувати його, відстежувати зміни і трансформувати їх у конкретні освітні програми. В таких умовах важливого значення набуває знання тих факторів, які вимагають сьогодні від системи освіти змін. Система освіти не може ігнорувати вимоги ринку праці. На розвиток і модернізацію системи освіти в умовах соціально-економічних трансформацій сучасного суспільства значною мірою впливають (як і визначають необхідність суттєвих змін в освітній сфері) такі чотири взаємопов'язані фактори:

1) швидкозмінність і швидкоплинність процесів суспільного розвитку;

2) соціально-економічні трансформації в суспільстві, які призвели до появи принципово нового для нашої економіки і соціального буття явища – ринку праці;

3) процеси глобалізації, які відгукнулися інтеграційними тенденціями у світі;

4) інформаційний «вибух» у суспільстві, зумовлений появою нових інформаційних технологій і мультимедіа. Усі ці явища зумовили «виклик» системі освіти й, зокрема, системі професійної підготовки фахівців.

Загалом, входження національної вищої школи до європейського освітнього простору в умовах стрімкої інформатизації та глобалізації міжнародного середовища спонукає до підготовки фахівців з вищою освітою нової генерації, що вимагає інноваційних підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців.

Професійна підготовка майбутніх фахівців в умовах модернізації вищої освіти – це система творення майбутнього інтелектуального

розвитку України, це майбутнє не тільки окремого випускника закладу вищої освіти, а й держави загалом. Глобалізація, інтенсифікація суспільних відносин і міждержавних культурних зв'язків, спонукають систему освіти готувати людину до життя в нових історичних умовах.

Отже, одним з основних завдань реформування системи вищої освіти в Україні є оновлення цілей і змісту професійної підготовки майбутніх фахівців, переорієнтація форм і методів її організації на засадах нової гуманістичної, людиноцентричної парадигми. Тому в цьому контексті актуальним є оптимальне поєднання інноваційних і традиційних підходів до організаційно-педагогічного забезпечення освітнього процесу у вищій школі, впровадження передових ідей, інноваційних освітніх технологій.

Література:

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ: Атіка, 2009. 684 с.
2. Кравченко В. М. Модернізація професійної підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури: теорія і практика: монографія. Запоріжжя: КПУ, 2016. 360 с.
3. Пінчук Є. А. Генезис поняття і сутності модернізації освіти. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Філософія. Політологія*. 2009. Вип. 91–93. С. 29–35.
4. Семенець-Орлова І. А. Державне управління освітніми змінами: наукові категорії, методологія та актуальна проблематика досліджень на основі досвіду України та США. *Університетські наукові записки*. 2015. №1(53). С. 302–311.
5. Сисоєва С. О. Освіта як відображення сутності та соціально-економічного розвитку суспільства. *Освітологія: хрестоматія*. Київ: Едельвейс, 2013. 728 с.